Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/2280

2024 10 10

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2024/2280

2024 m. balandžio 11 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0109/2024),

A. kadangi, remiantis Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (toliau – Centras) pajamų ir išlaidų suvestine ([1]), galutinis jo 2022 finansinių metų biudžetas buvo 99 872 000 EUR, t. y. 40,59 % mažesnis nei 2021 m. – tai lėmė Europos pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucijos (HERA) dotacijų pokyčiai; kadangi lėšos Centro biudžetui iš esmės skiriamos iš Sąjungos biudžeto;

B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Centro 2022 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Centro metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos su pajamomis susijusios operacijos yra teisėtos ir tvarkingos; kadangi Audito Rūmai atliko keturių susitarimų dėl dotacijų, kurių bendra vertė – 7,9 mln. EUR, auditą ir nustatė, kad trijuose iš jų į tinkamas finansuoti išlaidas buvo įtraukta 0,6 mln. EUR (8,1 %) PVM suma; kadangi paramos gavėjai veiklą vykdė kaip viešosios institucijos, todėl PVM nėra tinkamos finansuoti išlaidos pagal Finansinio reglamento 186 straipsnio 4 dalies antros pastraipos c punktą; kadangi apskaičiuota bendra reikalavimų neatitinkančių išlaidų suma, pagrįsta pirmiau aprašytoje imtyje nustatytu PVM tarifu ir suma, sudaro 2,8 % visų 2022 m. turėtų mokėjimų asignavimų, o tai viršija auditui nustatytą reikšmingumo ribą, todėl buvo pateikta sąlyginė nuomonė dėl Centro finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo; kadangi, išskyrus pirmiau nurodytą klausimą, Audito Rūmai padarė išvadą, kad Centro ataskaitose atspindimos pajamos ir mokėjimai, kalbant apie 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius finansinius metus, visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi;

C. kadangi, kalbant apie Centro viešųjų pirkimų sektorių, 2022 m. nebuvo pranešta apie jokias problemas, dėl kurių reikėtų imtis taisomųjų veiksmų, taip pat nebuvo imtasi ar neįgyvendintų taisomųjų veiksmų, susijusių su ankstesnių metų auditais ir vertinimais;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. su pasitenkinimu pažymi, kad dėl 2022 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis pasiekė 98,86 % einamųjų metų įsipareigojimų asignavimų atveju, t. y. padidėjo 0,49 %, palyginti su 2021 m.; pažymi, kad einamųjų metų mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 73,61 %, t. y. 9,53 % didesnis, palyginti su praėjusiais metais;

2. ragina Komisiją Centrui skirti reikiamus išteklius, kad jis galėtų įgyvendinti 2021–2027 m. strategijos tikslus ir vykdyti peržiūrėtus Centro įgaliojimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2370 ([2]);

Veikla

3. primena, kad Centro misija – nustatyti, įvertinti esamas ir kylančias infekcinių ligų grėsmes žmonių sveikatai bei apie jas pranešti, ir kad Centras dirba šešiose toliau nurodytose srityse, t. y. priežiūros, pasirengimo protrūkiams bei reagavimo į juos rėmimo, mokslinių konsultacijų, mikrobiologijos priežiūros, visuomenės sveikatos mokymų ir komunikacijos;

([1]) OL C 38, 2023 1 31, p. 24.
([2]) 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2370, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 851/2004, steigiantis Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrą (OL L 314, 2022 12 6, p. 1).

4. pažymi, kad Centras pasiekė 89 % 2022–2024 m. bendrajame programavimo dokumente suplanuotų rezultatų; pažymi, kad 8 % planuotų rezultatų buvo atidėti, o 3 % buvo vėluojama įgyvendinti arba jie buvo atšaukti metų pabaigoje; atkreipia dėmesį į tai, kad dauguma atidėtų arba vėluojamų įgyvendinti rezultatų priklausė nuo peržiūrėtų Centro įgaliojimų priėmimo ir paskelbimo 2022 m. pabaigoje; ragina Centrą išanalizuoti atidėtus rezultatus ir informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie savo planą juos pasiekti;

5. pažymi, kad visus 2022 m., t. y. trečius metus iš eilės, Centras, reaguodamas į besitęsiančią COVID-19 pandemiją, laikėsi savo ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos plano; atkreipia dėmesį į tai, kad birželio mėn. ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos lygis buvo laipsniškai sumažintas nuo 2 lygio (intensyvus etapas) iki 1 lygio (priežiūros etapas); laikosi nuomonės, kad Centras veikė greitai ir veiksmingai per visą pandemijos laikotarpį; mano, kad Centras galėtų atlikti svarbesnį vaidmenį formuojant būsimą Europos reagavimo į krizes darbotvarkę;

6. pažymi, kad Rusijai pradėjus agresiją Ukrainoje ir prasidėjus iš šalies bėgančių pabėgėlių antplūdžiui Centras bendradarbiavo su penkių Ukrainą supančių šalių valdžios institucijomis ir vykdė savo kompetencijos sričiai priklausančią techninio ir operatyvinio reagavimo veiklą, grindžiamą nustatytais poreikiais; atkreipia dėmesį į tai, kad antrąjį pusmetį dėmesys buvo skiriamas ne operatyviniam atsakui, bet daugiau vidutinės ir (arba) ilgesnės trukmės bei strateginiams reagavimo veiksmams ir Centro ekspertai buvo išsiųsti į Lenkiją ir Rumuniją, kad paremtų nacionalines valdžios institucijas bei Pasaulio sveikatos organizaciją, teikusioms pagalbą perkeltiems Ukrainos gyventojams;

7. pažymi, kad 2022 m. pavasarį ir vasarą Centras tuo pačiu metu teikė paramą per tris ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijas: COVID-19, beždžionių raupų ir nežinomos kilmės vaikų hepatito; su pasitenkinimu pažymi, kad ši patirtis Centrui buvo unikali ir išbandė Centro pajėgumų ribas siekiant parengti kelių grėsmių sveikatai rizikos vertinimus ir gaires;

8. palankiai vertina Centro įgyvendinimo sąlygas, susijusias su jo sustiprintais įgaliojimais, kurie įsigaliojo 2022 m. gruodžio mėn., taip pat pertvarkos programą *Aspire* (numatyti, remti, parengti, informuoti, reaguoti ir įgalinti), parengtą įgyvendinimui remti;

Veiksmingumas ir nauda

9. primena, kad svarbu didinti Centro vidaus operacijų ir valdymo skaitmeninimą, be kita ko, siekiant paspartinti procedūrų skaitmeninimą; pabrėžia, kad Centras turi toliau proaktyviai veikti šioje srityje, kad būtų išvengta skaitmeninio atotrūkio tarp agentūrų; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad reikia imtis visų būtinų saugumo priemonių, kad būtų išvengta bet kokio pavojaus tvarkomos informacijos saugumui internete, ir ragina aktyviau kovoti su kibernetiniais išpuoliais ar bandymais įsiskverbti, visų pirma iš Rusijos ar Kinijos;

10. palankiai vertina tai, kad Centras toliau dėjo pastangas siekdamas didinti veiksmingumą, taikydamas naujus metodus, įskaitant paramos ir veiklos procesų automatizavimą; pažymi, kad per tuos metus buvo automatizuoti keturi nauji administraciniai procesai pritaikius elektroninius darbo srautus, taip pat buvo įgyvendintas naujas ekonomiškai efektyvus elektroninės darbo srautų platformos sprendimas, kad būtų pakeista K2; atkreipia dėmesį į tai, kad iš bendros elektroninių darbo srautų naudojimo analizės jau matyti, kad jais naudojasi daug naudotojų ir kad dėl nereikalingų veiksmų panaikinimo jie gerokai sutrumpino tvarkymo laiką, sykiu užtikrindami teisinę atitiktį;

Personalo politika

11. atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 m. gruodžio 31 d. etatų planą sudarė 215 laikinųjų darbuotojų, kurių etatai patvirtinti pagal Sąjungos biudžetą (palyginti su 208 patvirtintais etatais 2021 m.); be to, pažymi, kad 2022 m. Centre dirbo 112 sutartininkų ir 5 deleguotieji nacionaliniai ekspertai;

12. su susirūpinimu atkreipia dėmesį lyčių pusiausvyros stoką Centro vyresniojoje ir vidurinės grandies vadovybėje – 4 postus iš 6 (66,67 %) užėmė vyrai; atkreipia dėmesį į visų Centro darbuotojų lyčių pasiskirstymą: 198 iš 331 (60 %) yra moterys, o 133 iš 331 (40 %) – vyrai; palankiai vertina tai, kad Centras rengiasi priimti įvairovės ir įtraukties chartiją ir kad ji bus taikoma nuo 2023 m. IV ketvirčio; primena, kad svarbu užtikrinti lyčių pusiausvyrą, ir ragina Centrą atsižvelgti į šį aspektą ateityje įdarbinant darbuotojus ir skiriant vyresniuosius ir vidurinės grandies vadovus; prašo Komisijos ir valstybių narių atsižvelgti į tai, kad svarbu užtikrinti lyčių pusiausvyrą skiriant savo narius į Centro valdybą;

13. reiškia susirūpinimą dėl geografinės pusiausvyros Centro vyresniojoje ir vidurinės grandies vadovybėje; ragina Centrą pateikti paaiškinimą šiuo klausimu biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai;

14. pažymi, kad 2022 m. buvo parengtas pirmasis „Žmonių strategijos“ projektas, kuriuo siekiama padėti modernizuoti ir stiprinti Centro žmogiškųjų išteklių valdymo paslaugas; be to, pažymi, kad 2022 m. buvo užbaigti atskiri strategijos projektai, pvz., e. įdarbinimo priemonė ir internetinė įvadinė programa, o kiti yra rengiami; ragina Centrą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie visus pokyčius šioje srityje; atkreipia dėmesį į tai, kad Centras toliau stiprino savo paramą darbuotojų mokymuisi ir tobulėjimui didindamas individualaus mokymo išmoką ir palengvindamas darbuotojams prieigą prie e. mokymosi platformų („ES Learn“, „LinkedIn Learning“ ir Centro virtualiosios akademijos);

15. pažymi, kad Centras vykdo asmens orumo apsaugos ir psichologinio bei seksualinio priekabiavimo prevencijos politiką, ir priklauso konfidencialių patarėjų tarpžinybinei darbo grupei; nekantriai laukia jų ataskaitos ir rekomendacijų; pažymi, kad 2022 m. nebuvo pranešta apie jokius priekabiavimo atvejus, ir ragina Centrą ir toliau tęsti darbą, kad priekabiavimo atvejų būtų išvengta ir ateityje;

16. pažymi, kad Centrui skirtos papildomos pareigybės po to, kai buvo išplėsti jo įgaliojimai, 2022 m. buvo užpildytos; pabrėžia, kad Centrui pavedus papildomų naujų užduočių ir didėjant jo darbo krūviui atitinkamai turi būti didinamas jo darbuotojų skaičius ir ištekliai ir kad dėl darbuotojų trūkumo didelis spaudimas daromas Centro veiklos tęstinumui ir kyla grėsmė Centro darbo kokybei;

17. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad Centro ir HERA įgaliojimai dubliuojasi, ir ragina sumažinti abiejų subjektų pastangų dubliavimąsi bei aiškiai paskirstyti užduotis;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

18. pažymi, kad Centras toliau taikė ir stiprino savo nepriklausomumo politiką, skirtą ne darbuotojams ir darbuotojams; pažymi, kad 2022 m. Centrui trūko nedidelės interesų deklaracijų procentinės dalies; be to, pažymi, kad visi išorės ekspertai, su kuriais konsultuotasi rengiant skubius rizikos vertinimus, prieš paskelbimą deklaravo savo interesus; pažymi, kad visi valdybos ir patariamojo forumo nariai, dalyvaujantys posėdžiuose ir taip prisidedantys prie diskusijų, turėjo galiojančias metines interesų deklaracijas, o direktorė ir skyrių vadovai užpildė savo metines interesų deklaracijas, taip pat 99 % išorės ekspertų, dalyvavusių Centro posėdžiuose, kuriems reikėjo atlikti interesų konfliktų patikrą, pateikė metinę interesų deklaraciją;

19. ragina Centrą užtikrinti, kad visi valdybos nariai, patariamojo forumo nariai ir jų pakaitiniai nariai pareigingai pateiktų reikalaujamas metines interesų deklaracijas; ragina Centrą garantuoti, kad visoje Centro vykdomoje veikloje dalyvautų atitinkami ekspertai ir kad būtų išlaikytas aukštas su interesų konfliktais susijusių taisyklių laikymosi lygis;

20. atkreipia dėmesį į tai, kad Centro nepriklausomumo politikoje, skirtoje asmenims, kurie yra ne personalo nariai, numatyta procedūra, kurios reikia laikytis siekiant nustatyti galimą interesų konfliktą ir jo išvengti; pažymi, kad apskritai tai apima interesų deklaracijų rinkimą tam tikromis aplinkybėmis, pvz., kai bus parengtas mokslinio darbo dokumentas; tuomet deklaracijas vertina už atitinkamą veiklą atsakingas Centro darbuotojas ir jam padeda Centro atitikties užtikrinimo pareigūno; pažymi, kad 2022 m. nebuvo pranešta apie jokį interesų konflikto atvejį;

21. pažymi, kad 2022 m. buvo parengta ir 2023 m. sausio mėn. oficialiai įsigaliojo Centro susitikimų su komercinėmis organizacijomis, veikiančiomis jo įgaliojimų srityje, vidaus procedūra; be to, pažymi, kad 2022 m. Centras tokių posėdžių vis dėlto nerengė;

22. pripažįsta Centro išplėtotą matomumą pandemijos metu; mano, kad dar yra kur tobulėti siekiant didesnio matomumo žiniasklaidoje, internete ir socialinėje žiniasklaidoje, kad Sąjungos piliečiai žinotų apie Centro darbą;

23. ragina Centrą užtikrinti visapusišką skaidrumą skelbiant mokslinius tyrimus ir stiprinti savo išorės komunikacijos su plačiąja visuomene pajėgumus užtikrinant, kad visa pagrindinė informacija, ypač susijusi su ekstremaliosiomis visuomenės sveikatos situacijomis, būtų pateikiama visomis oficialiomis ES kalbomis ir lengvai prieinama bei suprantama ES piliečiams;

Vidaus kontrolė

24. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų sąlyginę nuomonę dėl mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo PVM įtraukus kaip tinkamas finansuoti išlaidas pagal susitarimus dėl dotacijų, kurių gavėjai vykdo veiklą kaip valdžios institucijos; šios išlaidos prilygsta 2,8 % 2022 m. turimų mokėjimų asignavimų; primena, jog Centras, valdydamas dotacijas, turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi taikytinų taisyklių, visų pirma susijusių su PVM grąžinimu paramos gavėjams, kurie yra valdžios institucijos;

25. atkreipia dėmesį į tai, kad Centras bent kartą per metus įvertina vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą, vertindamas vidaus kontrolės sistemos, įskaitant apibrėžtus rodiklius, įgyvendinimą, ir pagrindinius trūkumus, kuriuos nustatė pats Centras arba apie kuriuos pranešė kiti subjektai, įskaitant Vidaus audito tarnybą ir Europos Audito Rūmus; be to, pažymi, kad 2022 m. buvo atlikta keletas vidaus kontrolės sistemos patobulinimų, pvz., buvo pagerinta kontrolės strategija ir į ją įtraukti nauji rodikliai, ir patobulintas Informacinių išteklių katalogas, taip pat parengta nauja vidaus komunikacijos politika;

Kitos pastabos

26. teigiamai vertina tai, kad Centras siekė 2023 m. įsiregistruoti EMAS ir planuoja įgyvendinti išmetamo CO_2 kiekio kompensavimo projektą (prasidėsiantį 2024 m. I ketvirtyje), į kurį bus įtrauktos jo išmetamo CO_2 poveikio apskaičiavimo ir jo mažinimo priemonės; pažymi, kad konkretūs tikslai bus suformuluoti 2024 m. pradėjus įgyvendinti EMAS;

27. palankiai vertina Centrą už tai, kad 2022 m. viešųjų pirkimų procese pradėjo aktyviau naudoti elektronines priemones; pažymi, kad dabar Centras, registruodamas ir skelbdamas visas viešųjų pirkimų procedūras, įskaitant *ex ante* skelbimus, naudoja Komisijos viešųjų pirkimų valdymo priemonę; pažymi, kad viešųjų pirkimų valdymo priemonės sistema yra susieta su priemone „eTendering“, kurioje paskelbimas, taip pat klausimai ir atsakymai per šį procesą, yra valdomi; be to, pažymi, kad pirkimų pagal preliminariąsias sutartis ir peržiūros prieš pradedant procedūrą atvejais Centras taip pat naudoja vidaus e. darbo srautą („eWorkflow“);

28. palankiai vertina tai, kad bendras suinteresuotųjų subjektų pasitenkinimas Centro darbu 2022 m. pasiekė 86 %;

29. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2024 m. balandžio 11 d. rezoliucijoje ([3]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2024)0280.